

**CHÚA NHẬT XXV – C
NGĂC-CHÀI MŌYA Ở DŌPĀ-DŌPAI NGĂN NGỒN**

Khôn ngoan nhưng không thật thà chân chính (Có tài mà không có đức)

Đos lăh ngăc-chài hō lăh ngăc-ngar ndăng mơ chài-rơgoi ndăng, cau lơi gōs be do gen tus-gōs tam ală bōta.

Nói là khôn ngoan nghĩa là vừa nhanh chạy mà vừa tài khéo, những ai thành người thế này đều thành công trong nhiều chuyện.

Cau ngăc-chài krung lăh cau gít kolōi-bōyai, gít pōrlēh-pōrlăc tam ală broă kalke.

Khôn ngoan cũng là con người biết suy tính, biết xoay sở trong những việc khó khăn.

Mơ tai, cau ngăc-chài găm lăh cau gít gōp gít he, gít gùng gĩ dà, mơ tam ală broă lōh gen ḍs ở kong alăh.

Hơn nữa, người khôn ngoan là người biết người biết ta, biết đường biết lối, và trong mọi chuyện thường không bị thất bại.

Găm gěh rà jōnau ndai tai làng gōs dùl nă cau ngăc-chài.

Còn rất nhiều điều khác nữa để thành một người khôn ngoan.

Cau ngăc-chài màng ngăn mơ kuơ ngăn hìu-bōnhă mơ bòn lōgar in, dilăh gít duh-broă ală cau in.

Người khôn ngoan rất đáng quý và rất lợi ích cho gia đình và xã hội, nếu biết phục vụ mọi người.

Gěh dùl jōnau pōndik bōh yūt yau bedo : Ngăc sa gōla om gōi, làng tōngkăh cau in jōi gùng kis, sōr cau pal wīh-wăñ bō tōr, lōh be lơi làng gār mơ tōnggūh bōtào rài kis.

Có một câu tục ngữ từ xưa nói rằng : khôn ngoan thì ăn, đai thì nhijn, để nhắc cho người ta hãy tìm cách mà sống, khuyên người ta động não, làm thế nào để bảo vệ và phát triển cuộc sống.

Sōlō kis tam rōnàng do sōlō gojōi bōta ngăc-chài, cau đos lăh bō-tōngōh lăh kai pōr bōta gūh-gōs in.

Càng trong thời đại ngày nay càng đòi hỏi sự khôn ngoan, người ta nói rằng chất xám chính là chìa khoá mở cho sự phát triển.

Ngăc-chài lōh cau in gít jōi chi lơi kuơ, mơ plēh chi lơi iōh chi ở diōng.

Khôn ngoan làm cho người ta biết tìm cái lợi và tránh cái xấu cái dở.

Cau đos lăh bōta pràn kōldāng ngǎn kòn-bōonus dê lăh bōh bō tōr ngǎc-chài.
Người ta nói rằng sức mạnh thật sự của con người hệ tại ở chất xám khôn ngoan.

Mōya dùl jōnau lùp lăh lōh mbe loi làng ngǎc-chài ?
Nhưng một câu hỏi đặt ra là làm thế nào để trở thành người khôn ngoan ?

Hō lăh dùl bōta dōng, cau pal ai tōr iăt, ai măt sēn dōnia do, pal wīh-wăñ bō tōr măng ngai, pal git đăl, đòm jăt mō bōsrăm bōh ală cau güt dar.

Đó là chuyện lớn, người ta phải lấy mắt nhìn, phải lấy tai nghe trong thế giới này, phải động não liên lý, phải biết phân biệt, phải biết bắt chước và học hỏi từ mọi người chung quanh.

Ai dilăh ơm kōmla gen cau pal kong alăh mō rōh rà ngǎn tam rài kis.
Còn nếu thụ động thì người ta phải chịu thua thiệt rất nhiều trong cuộc sống.

Sōlō wōl mō ngǎc-chài lăh bōta tūl-gōla.
Trái với sự khôn ngoan thì là sự vụng về.

He jōm gùng kōlōi hōđăng do làng măt tam jōnau bōto Kōnrăñ dê, pal sēn nēn mō lăh Kōnrăñ ờ bōto he pal pē jōi làng geh bōta ngǎc-chài dōnia do, mōya lăh ngǎc-chài làng sōmbrōt bōta kis rài rài.

Chúng ta muốn cách suy nghĩ trên đây để đi vào giáo huấn của Chúa, phải lưu ý ngay rằng Chúa không dạy chúng ta phải học đòi cho bằng được cái cách khôn ngoan trân gian này, mà là khôn ngoan để chiếm hữu sự sống đời đời.

Balě bal, bol he krung pal rōcăng ngǎc lăh ngǎc-chài dōnia ir rōp gōs gōla dōđăp măt Yàng, hō lăh mìng git pē jōi păs-gōs gōnăp-gōnoar mō hǔy Yàng.

Đồng thời, chúng ta cũng phải coi chừng rằng khôn thế gian quá sẽ hóa dại trước măt Thiên-Chúa, nghĩa là chỉ biết tranh thủ giàu sang quyền thế mà bỏ quên Thiên-Chúa.

He gō lăh cau ăt-sēn phan-jōtài ngai do ngǎn lăh cau ngǎc-chài, rōh bàn dōjōng mōya găm rōgoi ai wōl be lăi, tài bōh khai git ai bōta ngǎc-chài làng pōrlēh-pōrlăc rōgoi ngǎn !

Chúng ta thấy rằng người quản lý trong Tin Mừng hôm nay đúng là người khôn ngoan, mất tới nơi mà vẫn lấy lại được như trước, bởi vì anh ta biết dùng sự khôn ngoan để xoay sở thật tài tình !

Bōh khai ờ dōpă-dōpai tam bōta ăt-sēn phan-jōtài cau tōm dê, tàng khai mong rōh broă lōh.

Vì không trung thành trong việc quản lý của cải của chủ, nên anh suýt mất việc.

Yăń tàng khai něh kōlōi sōnōng mơ jòi jōh ală gùng, lōh be loi khai găm rōgōi kis tōrnō kong bōtrōh bōh broă khai lōh, khai něh kōlōi sōnōng mơ khin tōnhūc dōs bol kōl dōs mơ cau tōm. Kroī ngăń ! Cau tōm ጀ bōrkōl tīs khai bōh broă do, mōya jōng khai lăh cau ngăc-chài.

Cùng khốn nênh anh ta đã suy nghĩ và tìm hết mọi cách, làm thế nào để có thể sống sau khi bị chủ đuổi việc, anh ta đã tính toán táo bạo là giảm nợ cho những người bị mắc nợ với chủ. Lạ thay ! Chủ không kết tội anh ta vì hành động này, mà lại khen là khôn ngoan.

Sὲn nὲn tam bōta ngăc-chài cau ăt-sὲn phan-jōtāi dē ngai do gen cau loi krung gō lōh-làng bōta pōrlōm-pōrlōm sōl. ጀ di Kōnrăñ Jesu jōng bōta pōrlōm-pōrlōm hō, mōya mìng ai bōta ngăc-chài khai dē làng he in đōm jăt, ጀ di tam broă dōnia, mōya tam broă jòi jăt lōgar trō mơ bōta kis rài rài.

Quan sát kỹ trong cái khôn ngoan của người quan lý này thì ai cũng thấy rất rõ có cả sự gian xảo nữa. Không phải Chúa Giêsu khen ngợi sự gian xảo đó, mà chỉ lấy sự khôn ngoan của anh ta để cho ta bắt chước, không phải trong việc trần gian, mà là trong sự tìm kiếm Nước Thiên-Chúa và sự sống đời đời.

Cau ngăc-chài mơ pōrlōm-pōrlōm be cau ăt-sὲn phan-jōtāi do lila ngăń tam dōnia do, bol khai rōgōi lōh kōjrong đăm chăm jrong hìu tam dōnia lōm, mơ rà cau gen ngăc-chài mơ pōrlōm-pōrlōm lăh gōp-bōyō bal.

Người khôn ngoan à gian xảo như người quản lý hôm nay quả thực không hiếm trên thế gian này, họ cũng cố rất chắc cái cột kho cột nhà của họ trên thế gian này thôi, thậm chí đối với nhiều người thì khôn ngoan và gian xảo là bạn nghĩa thiết với nhau.

Ai cau ngăc-chài dōpă-dōpai ngăń ngõn gen lăh cau loi ? Hō lăh cau jōh nüs jōh pràn, jōh bōl tōr, jōh nhơm jòi jăt Kōnrăñ.

Còn người khôn ngoan thật thà chân chính là ai ? Đó là những người lấy hết lòng hết sức, hết trí khôn, hết tâm hồn tầm kiém Thiên-Chúa.

Tam jōnau đōs ጀs gen cau đōs lăh bōta ngăc-chài lōm, mōya bōta pindōn lōh he in gít đăl bōta ngăc-chài dōnia mơ mōta ngăc-chài bōh Yàng..

Trong ngôn ngữ đời thường người ta đều gọi là khôn ngoan hết, nhưng đức tin soi sáng cho chúng ta nhận rõ sự khôn ngoan trần gian với sự khôn ngoan bởi Chúa.

Ngăc-chài bal mơ pōrlōm-pōrlōm halăh ngăc chài bal mơ bōta dōpă-dōpai ngăń ngõn. Kroī-is be klăm mơ àng

Khôn ngoan với gian xảo hoặc là khôn ngoan cùng với sự thật thà chân chính. Khác nhau như bóng tối và ánh sáng

Mōya tam bōta àng bōta pindōn gen ngăc-chài dōnia gen túl-gōla mơ Yàng.

Nhưng trong ánh sáng đức tin thì khôn ngoan thế gian thì dại khờ với Chúa.

Dă̄n bol he in git rõwă̄h bờta ngă̄c-chà̄i Yàng dê. Làng rõgơi gos ngă̄c-chà̄i ngă̄n ngồn, gen he pal git iă̄t jōnau Yàng dê mơ ră̄c dă̄n tai.

Xin cho chúng ta biết chọn sự khôn ngoan của Chúa. Để trở nên khôn ngoan thật thà chân chính, thì chúng ta phải lắng nghe Lời Chúa và cầu nguyện nữa.

Lm. Fx. K'Brel